

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI KANTON/ŽUPANIJA
KANTONALNI- ŽUPANIJSKI SUD MOSTAR
Broj: 07 0 U 015163 18 U
Mostar, 25.02.2021.godine

Kantonalni/Županijski sud Mostar i to sudija Erna Filipović sa zapisničarem Boškailo Lejlom, u upravnom sporu tužitelja, Ekološka udruga Majski cvijet, Buna bb, zastupan po punomoćniku Fahira Rizvanbegović-Kajtaž, advokat iz Mostara, protiv tuženog Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, radi poništenja rješenja broj: UP-II-11-25/4-27-1/18EG od 16.02.2018.godine, u predmetu izdavanja prethodne vodne saglasnosti za izgradnju mini-hidroelektrane „Buna I“ donio je 25.02.2021.godine sljedeći

PRESUDU

Tužba se uvažava i poništavaju: rješenje Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, broj: UP-II-11-25/4-27-1/18EG od 16.02.2018.godine i rješenje Agencije za vodno područje Jadranskog mora broj UP/40-1/25-2-130/17 od 08.01.2018.godine predmet se vraća prvostepenom organu (Agencija) na ponovni postupak.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem broja i datuma kao u uvodu odbijena žalbe izjavljena na rješenje Agencije za vodno područje Jadranskog mora broj UP/40-1/25-2-130/17 od 08.01.2018.godine. Tim prvostepenim rješenjem odbačena je žalba Ekološke udruge „Majski cvijet“ izjavljena na rješenje od ove Agencije od 13.11.2017.godine kojim je privrednom društvu „Hercegovina-građevinsko zanatstvo“ d.o.o. Mostar izdata prethodna vodna saglasnost u svrhu izrade projektne dokumentacije za izgradnju objekta mini-hidroelektrane „Buna I“ koji se planira graditi na rijeci Neretvi, na području Grada Mostara.

Blagovremenom tužbom, tužitelj, Ekološka udruga „Majski cvijet“ iz Bune, pokrenuo je upravni spor iz razloga povrede odredbi ZUP-a, pogrešne primjene materijalnog prava, te pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Prema sadržaju tužbe osnovni prigovori se odnose postupanje prvostepenog organa koji je pogrešno utvrdio da tužitelj nije zainteresovana strana u predmetu izdavanja prethodne vodne saglasnosti investitoru „Hercegovina-građevinsko zanatstvo“ d.o.o. Mostar za izgradnju objekta mini-hidroelektrane „Buna I“ iako je tužitelj dostavljeno rješenje Agencije za vodno područje Jadranskog mora broj od 13.11.2017.godine, te je tako direktno involviran u predmete izgradnje pomenute mini-hidroelektrane. Nadalje prigovara pravilnosti osporenog rješenja jer tuženi organ nije postupio u saglasnosti sa članom 207. stav 2. ZUP-a, zatim što nije omogućio tužitelju da učestvuje u postupku, te je time i povrijeđena odredba istog zakona. Predlaže da se tužba uvaži i ponište osporeno i prvostepeno rješenje.

Tuženi organ je u odgovoru na tužbu, uz koji je dostavio upravni spis, osporio navode tužbe i predložio da se ista odbije.

Prema podacima predmetnog spisa proizilazi da je 13.11.2017.godine Agencija za vodno područje Jadranskog mora, rješenjem broj UP/40-1/25-2-131/17, dala prethodnu vodnu saglasnost investitoru „Hercegovina-građevinsko zanatstvo“ d.o.o. Mostar u svrhu izrade

projektne dokumentacije za izgradnju objekta mini-hidroelektrane „Buna II“ koja se predviđa graditi na rijeci Neretvi. Ista Agencije je 19.12.2017.godine, Ekološkoj udruzi „Majski cvijet“ odobrila pristup informacijama, rješenjem broj 40-1/49-1-401-5/17, te je, slijedom toga i dostavila rješenje broj UP/40-1/25-2-131/17 od 13.11.2017.godine o davanju prethodne vodne saglasnosti za izgradnju mini-hidroelektrane „Buna“ na rijeci Neretvi.

Rješavajući žalbu Ekološke udruge „Majski cvijet“ izjavljenu na rješenje od 13.11.2017.godine, prvostepeni organ, nakon što je ocijenio žalbu blagovremenom i dopuštenom, zaključio je da je ista izjavljena od neovlaštenog lica, iz razloga što žalitelju, sadašnjem tužitelju, ni na koji način nije priznato svojstvo stranke u postupku izdavanja prethodne vodne saglasnosti, niti je Ekološka udruga dokazala svoj pravni interes u smislu člana 49 Zakona o upravnom postupku („Sl. novine Federacije BiH“ broj 2/98, 48/99)

Odlučujući o žalbi Ekološke udruge, izjavljenoj na prvostepeno rješenje, tuženi je osporenim rješenjem istu odbio, nalazeći pogrešnom ocjenu prvostepenog organa da je žalba koju je rješavao blagovremena, jer, kako tuženi zaključuje, prethodna vodna saglasnost podnositelju zahtjeva je dostavljena 17.11.2017.godine, te je rok za izjavljivanje žalbe istekao 02.01.2017.godine, a kako je žalitelj, koji nije učestvovao u postupku davanje prethodne vodne saglasnosti, izjavio žalbu 03.01.2018.godine, to je stoga žalba neblagovremena.

Ispitujući zakonitost osporenog upravnog akta u granicama zahtjeva i razloga tužbe, na osnovu člana 34. Zakona o upravnim sporovima, („Službene novine Federacije BiH“, broj 9/05), ovaj Sud je tužbu ocijenio osnovanom, a osporeni akt nepravilnim iz razloga učinjenih povreda pravila upravnog postupka, a koje su bile od uticaja na pravilno rješavanje predmetne upravne stvari.

U konkretnoj upravnoj stvari spornim se nalazi određivanje tužiteljevog stranačkog u upravnom postupku koji prethodi ovom sporu, te ocjena blagovremenosti njegove žalbe kao procesne pretpostavke.

Strankom u upravnom postupku, kako propisuje odredba člana 48. Zakona o upravnom postupku („Sl. novine Federacije BiH“ broj 2/98, 48/99) smatra se lice po čijem je zahtjevu pokrenut ili protiv kojeg se vodi postupak, ili koje radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa ima pravo da učestvuje u postupku. Dakle, zainteresovanom licu (uzgrednoj stranci) zakon daje mogućnost da učestvuje u postupku radi zaštite njegovih prava ili pravnih interesa. Predmet upravnog postupka u kome zainteresovano lice može da učestvuje nije neposredno odlučivanje o njegovom pravu ili obavezi, već je ovo lice zainteresovano za ishod postupka, te rješenjem određene upravne stvari indirektno se odlučuje o pravnom interesu zainteresovanog lica, (koji izvire iz zakona ili je njime zaštićeno), ili biva tangirano izvjesno njegovo pravo. Stoga je suština pronalaženje bitne veze između prava i pravnih interesa pojedinih „trećih lica“ i predmeta konkretnog upravnog postupka. Ta „treća lica se mogu sama javiti zahtjevom da učestvuju u postupku, te organ tada ispituje da li mu to procesno pravo pripada, ali također nezavisno od toga organ je i sam dužan da pozove sva lica za koja utvrdi da imaju pravo učestvovati u postupku.

U predmetnom slučaju, a što proizilazi iz obrazloženja prvostepenog rješenja, organ se upustio u ispitivanje da li tužitelju iz ovog spora, Eko udruzi „Majski cvijet“ pripada procesno pravo da bude strankom u postupku izdavanja vodne saglasnosti investitoru za izgradnju objekta mini-hidroelektrane te je zaključio da ova udruga nije dokazala svoj pravni interes u smislu člana 49. stav 3. ZUP-a. Prilikom ispitivanja da li, Eko udruga može imati svojstvo zainteresovanog lica u postupku, prvostepeni organ je, zanemario odredbu člana 50. stav 1. istog zakona prema kojoj, pored preduzeća, ustanova i drugih pravnih lica i udruženja građana, koji prema svom opštem aktu imaju zadatak da štite određena prava i interese svojih članova, mogu, po pristanku svog člana, u njegovo ime da stave zahtjev koji se odnosi na takva prava i interes, kao i da stupe u već pokrenuti postupak sa svim pravima stranke.

Dakle, kako je u postupku ispitivanja pravnog interesa Eko udruge u konkretnom upravnom postupku organ formalistički pristupio, te ostavio nerazjašnjenim koji su zadaci ove Eko udruge određeni njenim opštem aktu, a u cilju zaštite određenih prava i interesa svojih članova, to je na taj način i činjenično stanje ostalo nepotpuno utvrđeno. Također, prilikom ispitivanja da li Eko udruge može imati svojstvo zainteresovanog lica, organ je bio dužan, pored Zakona o vodama, na koji se u svom rješenju poziva, imati u vidu i Zakone o zaštiti okoliša HNK/Ž i Federacije BiH.

U pogledu osporenog rješenja kojim je u postupku odlučivanja po žalbi Ekološke udruge, izjavljenoj na prvostepeno rješenje, tuženi odbijanje žalbe obrazlože razlogom da, stranka koja nije učestvovala u postupku, u tom slučaju može uložiti žalbu samo u okviru roka stranke koja bila učesnik postupka, te zaključuje da žalba koju je prvostepeni organ razmatrao nije blagovremena.

Sa rješenjem tuženog organa ovaj sud se ne može složiti, prije svega što organ obrazlažući rješenje na takav način, zanemaruje dužnost koja proizilazi iz člana 242. stav 2. ZUP-a prema kojoj je obavezan organa da u obrazloženju rješenja, koje je inicirano žalbom, mora ocijeniti sve žalbene navode, te jasnim i razumljivim riječima saopštiti rezultate do kojih je došao ispitujući sve navode žalbe.

Tačno tuženi zauzima stav, koji je stav inače u upravnosudskoj praksi u primjeni, da stranka koja nije učestvovala u postupku može uložiti žalbu samo u okviru roka stranke koja bila učesnik postupka, međutim tuženi organ zanemaruje da u takvom slučaju stranka koja nije učestvovala u upravnom postupku, a radi zaštite svojih prava i interesa, može ostvariti kroz institut ponavljanja postupka (član 246 tačka 9. ZUP FBiH). Dakle, shodno navedenom pravilno postupanje organa u konkretnoj situaciji bilo bi da se povodom žalbe žalitelj pozove i upozori na iznesenu mogućnost i pruži mu se prilika da se izjasni, da li predlaže da se žalba tretira kao prijedlog za ponavljanje postupka, ili mu se pruži mogućnost da žalbu uredi kao prijedlog.

Iz navedenih razloga, po ocjeni ovog Suda, tuženi organ je zbog svih navedenih nepravilnosti prvostepenog upravnog postupka, trebao o podnesenoj žalbi riješiti kako je to i traženo da bi se otklonile sve navedene povrede prvostepenog upravnog postupka, pa kako to nije učinio, i sam je donošenjem osporenog rješenja povrijedio pravila zakona o postupku koja su bila od uticaja na rješenje stvari.

Kako je ovaj sud po zahtjevu iz tužbe utvrdio da je osporeni upravni akt ništavan, a pošto su razlozi ništavosti sadržani i u prvostepenom upravnom aktu, to je u smislu člana 34. stav 2. Zakona o upravnim sporovima odlučeno kao u izreci ove presude.

U ponovnom postupku upravni organi će postupiti po primjedbama Suda iznesenim u ovoj presudi, te slijedom toga sve odlučne činjenice utvrditi nakon savjesne i brižljive ocjene kako pojedinačnih dokaza tako i svih dokaza zajedno, a rješenja obrazložiti jasnim razlozima koji su ih rukovodili da odluče kao u dispozitivu svojih rješenja.

Zapisničar
Lejla Boškailo

